

Мохмад а, цуьнан мостаг лаьржа-имран а.

от автора таких книг, как «Жизнь в поисках»,
«Last Train» и Last Train: Reloaded», а также
сказки «Ирсах и Звёздный мяч»

Идрис Даудов

Idris Daudov
Мохьмад а, цуьнан
мостагI лаьржа-имран а.

*http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=72239749
SelfPub; 2025*

Аннотация

Это сказка на чеченском языке, которую я написал ещё 2014 году. Спустя долгое время я решил немного доработать и опубликовать данную историю. Сказка предназначена воспитать в детях уважение к традициям, любовь к Родине и семье. Имена героев соответствуют именам моих младших братьев. Приятного чтения) оставьте отзыв, если вам не составит труда))))))0

Idris Daudov

Мохьмад а, цуьнан мостагӀ лаьржа-лимран а.

Мохьмад а, цуьнан мостагӀ лаьржа-лимран а.

1. Йуьртан истори

Іаш хилла цхьана тишачу йуьртахь хӀинц-хӀинца пхийтта-ра ваьлла Мохьмад цӀе йолу кӀант. Шен ден-ненан воккханиг вара Мохьмад. Цуьнан Юсуп цӀе йолуш ваша а вара, цул жима вара иза. Цуьнан итт шо дара. Уггаре а жимачуьнан цӀе Халид йара, цуьнан пхи шо бен дацара, дуьненахь мел долу хӀума ловзаран дакъа ду моьттуш, зезагна тӀе хьийза полла санна, самукьадаьлла воллура и. ЧӀога дена а, нанна а муьтлахь а болуш, дика кхиййна доьзал бара иза.

Іаш болчу йуьртах лаьцна дийцича, йурт йохийна, тиша йара, «хӀухӀ» аьлла, гора йожийча санна. Кхо-диь шо хьалха йохийнера иза лаьржа-лимран цӀе йолчу стага. лаьржа-лимран аьлла цуьнан цӀе йаханера, иза дог-лаьржа хилар бахьана долуш. Даг чохь мекхалла йолчуьнан бен иштта дог хуьлийла а дацара, ткьа иза цуьнан амалехь гучу а йаьлла, чӀагӀйеллера. Хьалххе дуьйна и лаьржа-лимран ца везаш хилла йуьртахошна. Бахьана цхьаь дара – и йурт шен карайерзо гӀертара иза, амма йуьртахоша дуьхьало йора.

Иштта диь шо хьалха веанера лаьржа-лимран йуьрта, шена

йурт схяло аьлла. Йуъртахой дуьхьала бевлира. Хала баьх-кира уьш мостагӀчунна дуьхьало йеш. Йурт дла ца йелира цара, цундела чӀогӀа йохийнера иза оьгӀаза ваханчу лаьржа-имрана. Иштта жим-жимма бахьанаш а леладеш, меттахӀотто гӀрташ бохкура йуъртахой. Цул тӀаьхьа, кхо шо делира. Йурт тайина ца бевллера, амма цхьажимма метта хӀоттийнера. 1е-баха меттиг йира шайна йуъртахоша.

Йуърта лаьржа-имран веанчу хенахь, Мохьмад цӀахь вацара. Шен ваша а эцна, гергарчаьрга ваханера иза. Цигара цӀа веанчу хенахь, иза чӀогӀа цецваьллера. Дикка хьаьжча бен ца йевзира цунна йурт, хиллачух дукха хӀума ца диснера. Дедас дийцира хилларг Мохьмаде. Ла а доьгӀна, Мохьмада элира: «Со воккха ма хилла, цхьа жимма онда ваьлча дӀадовкьурду».

ХӀора дийнахь 1емаш вара иза дуьхьало йеш оьшу гӀирс караберзош, тайп-тайпана халонех чекхволуш. Шеца шен ваша а 1амавора цо. Шарахь 1ийра иза кечлуш. Дикка кечвеллера Мохьмад, лаьржа-имранна дуьхьало а йина, цуьнга кхин иштта йарташ йоха ца йайта, иза дӀаваккха.

II. Мохьмад новкъавалар

Шен дегара а, ненера а пурба а даьккхина, шен ваша а эцна новкъа велира Мохьмад. Муьлхачу меттехь лаха веза ца хаьара Мохьмадана шен мостагӀ лаьржа-имран. Мохьмадана хаьара ша иза лобхуш дукха 1ийра вуйла. Лар йоцуш санна, лела олура иза. Делахь а ша бечу вочу белхан лар-м йуьтура цо...

Иштта шен ши ваша новкъавоккхучу хенахь, Халида эли-
ра:

– Шуьшиъ ц1а валлалц, со хьожар ву даде а, нене а.

– Дика ду, Халид. Накъост хилалахь царна. Тхо дукха ца
1аш, ц1а дахка хьовсур ду хьуна...

... Боьдуш кхечира уьш уллерчу йуьрта. Оцу йуьртахь са-
до1ура ду шаьш аьлла, барт хилира шина вешин. Йуьрта йук-
къехула воьдуш дуьхьала цхьа йоккха стаг кхийтира царна.
Йоккхачу стаге вистхилира Мохьмад:

– Де дика хуьлда хьан, Йоккха стаг.

– Далла везийла, дукха вехийла! Шу стенгара ду? Суна
хьалха кхузахь гина дац шу.

– Тхо уллерчу йуьртара ду, диъ шо хьалха 1аьржа-1имрана
йохийна йолу. Х1инца и 1аьржа-1имран лобхуш лелара тхо.
Йоккха стаг, хьуна ца хаьа иза стенгахь ву, йа вуьйцуш ца
хезна хьуна?

– Аш хало лайний тхуна хиира. Шу йуьртахой ч1ог1а май-
ралла йолуш бу. Йурт йохийна, амма дика ду д1а ца йелла.
1аьржа-1имранний? Хезна. Цунна т1екхача ч1ог1а хала ду, иза
лацалур волуш стаг вац. Тахана иза цхьанхьа ву, кхана – кхе-
чанхьа ву, кхоалг1ачу дийнахь – вукхунхьа ву. Б1арлаг 1а сан-
на лелаш ву иза, амма ша вуй-м хоуьйту цо.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «Литрес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на Литрес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.